

Ezeket megtalálni, ezekben okosnak lenni, azt gondolom az elkövetkezendő időszak nagyon fontos feladata.

Örömmel látom a programban, hogy a tanácskozás negyedik napján, csütörtökön Önök kirajzanak a megyébe. Izgalmas, szép vidékeinket nézhetik meg, és talán annak az ellentmondásnak a jelenlétét is, amely egyik oldalról Hévíz, mint leggazdagabb magyar település, míg a másik oldalról pedig a határmenti vidék – Zalaszombatfa, Gödeháza, Szijjártóháza –, amelynek múltjáról, értékeiről Tantalics Béla könyve ad pillanatfelvételt, de a könyv sorai közül olvasható a féltés, a félelem is.

Szeretném, ha e rövid köszöntő nem hagyna szomorú sugallatot Önökben. Szeretném Önököt biztosítani, hogy elegendő eltökéltség van bennünk ahhoz, hogy akár meglévő vagyunk felélése árán is, de nyújtani kívánjuk az időt, amíg a politika felismeri, hogy mit veszíthet ezen települések megszűnésével. Éppen az Önök feltáró munkája, jelenléte is biztatást ad; hogy minél többen rádöbbenjenek arra, hogy segíteni szükséges ezeken a településeken.

Szeretnék arról is szólni, hogy mi szép ebben a megyében. Az idegenforgalom, a termál-turizmus, a Balaton, erdeink, egyáltalán a szabadidő eltöltésének ezer lehetősége van ebben a megyében. Az elmúlt évtizedekben nagyon sok településünkön hatalmas változások történtek. Ma minden településünkön van ivóvíz, bővül a szennyvízcsatorna hálózat, szinte hetente újabb és újabb településeket kötnek be a gáz hálózatba. Az itt élő emberek vendégszeretete példás, de ezekről úgy gondolom Önökhöz tévénezőként, újságolvasóként több híradás is eljut. Ezért mondandómban inkább az árnyoldalakra, a mindannyiunk számára kihívást, sürgetést jelentő gondokra szerettem volna a figyelmet ráirányítani.

De mondandóm azért elsősorban köszöntő: jó szívvel, sok szeretettel köszöntöm Önöket, nagyon örülünk annak, hogy itt vannak. Érezzék jól magukat és szeretném, ha a kollégák örömteli találkozásai, az egymásra találás öröme mellett mód és alkalom nyílna a megyével való megismerkedésre is. Vigyék magukkal gondolatainkat, értékeinket és legyenek társak abban, amit mindannyian egyformán fontosnak, üdvöztetőnek tartunk, hogy nemzeti értékeink, történelmi múltunk, hagyományaink megmaradjanak. Az Európai Unióhoz közeledve a Kárpát-medencei magyarság tartsa meg nemzeti értékeit, a hazai magyarságnak mindig legyen ereje arra, hogy segítse a határainkon túl élő testvéreinket.

Kellemes itt tartózkodást kívánok, s jöjjenek vissza hozzánk máskor is.

Dr. Gyimesi Endre, Zalaegerszeg polgármestere Köszöntő

Köszöntöm Önöket Deák Ferenc, Csányi László, Festetics György, Mindszenty József és Zrínyi Miklós megyéjében és városában. Nagy tisztelettel és szeretettel köszöntjük Önöket, mert ahogy egy hajdan bölcs mondta: az életünk ünnepnapok nélkül hosszú vándorút vendégfogadók nélkül. Kellenek az ünnepnapok, és számunkra igen komoly ünnep az, amikor a magyar identitás legfőbb őrzői Zalaegerszegre érkeztek, és tanulmányozzák, hogy Zala megyében hogyan folyik a honismereti munka, hogyan őrizzük identitásunkat és hogyan próbáljuk ezt a lakosságot átvezetni a XXI. századba úgy, hogy hazájukat becsülő, szerető állampolgárok legyenek. É tekintetben igen sok a tennivalónk, és mondhatjuk a legnagyobb magyar szavaival, hogy: „... rajtunk nem fog segíteni senki, és nem is segíthet más – mint mi magunk”. Nagyon sok ezen a területen a tennivalónk.

A köszöntő furcsa számomra, mert én a sorok másik oldalán szoktam ülni a Honismereti Akadémiákon. Boldog vagyok, hogy ez már a huszonhetedik és nagyon sok jó barátot köszönthetek. Azt szokták mondani, hogy kétféle embertípus létezik; a normális és a polgármester. Hát voltam én is normális ember, amikor a történelemmel foglalkoztam a Zala Megyei Levéltár igazgatójaként, mielőtt elcsábultam erre a pályára, és őszintén remélem, hogy lesz időm még történelemmel, honismerettel foglalkozni újra.

Ez a terület ősidők óta lakott rész, már a honfoglaló magyarok is megtelepedtek ezen a vidéken, Bulcsú törzse volt az, amely itt a Balaton vidékén és ezen a részen uralkodott. Sajnos az első írásos történelmi dokumentumok eltűntek, de azért büszkén valljuk, hogy mai „maradék” megyénket a történelmi Zala megye veszi körül mindenütt, hiszen a csáktornyai, perlaki, alsólendvai járás, de a tapolcai, sümegi és balatonfüredi járás is máshova került az évszázadok során. Ezért ha a Tihanyi Alapító Levélre, a kehidai oklevélre és más fontos magyar történelmi dokumentumokra gondolunk, akkor azt hiszem, hogy büszkék lehetünk a múltunkra.

Zalaegerszeg városára vonatkozóan néhány esztendővel a tatárjárás után, IV. Béla korából való az az első oklevél, amelyet az első írásos említésnek tekintünk. Ez 1247-ből való, ekkor évszázadok során mindig szerepelt Mária Magdolna, ezért az 1990-es években visszaállítottuk Zalaegerszeg eredeti címerét, amelyben Mária Magdolna óvóan emeli a város fölé a kezét. A XIV. században már oppidumként emlegetik városunkat, nem volt nagy település, mezőváros volt, de jelentősége a török ellenes küzdelem során megemelkedett, hiszen Kanizsa eleste után a nyugat-dunántúli végvárrendszernek a központja volt. Itt székelt a vice generális, és így közigazgatási jelentősége olyannyira megnőtt, hogy aztán többet nem is adta át a térségben másnak, hanem állandósult a megyeszékhely jelleg.

Említettem, hogy Zrínyi Miklós megyéje is, hiszen Zrínyi tizenkilenc évig a megye főispánja volt. A XVIII. században a haladó nemesi mozgalmak egyik színtere a megyegyűlés. A haladó szellemű alispán Spicsics János és a mindenki által ismert Festetics György vezetésével itt tagdták meg a katonaiállítást a megyeházán, majd a reformkor nagy küzdelmei ebben a városközpontban zajlottak, így a Deák Ferenc követállításával kapcsolatos küzdelem; Csányi Lászlót itt perelték be felségservéért, amikor Kossuth bebörtönzése ellen tiltakozott. Őszinte örömmel mondom, hogy 1848–49 két nagyszerű minisztere: Deák Ferenc igazságügyminiszter és a vértanú Csányi László közlekedés- és közmunkaügyi miniszter e városban élte közéleti tevékenységének legjelentősebb szeletét. Az évszázadok során elsősorban a hivatalnok értelmiség városa volt Zalaegerszeg, ez a szerepkör igazából a XX. században változott meg. Ekkor egy másik erőteljes egyéniség nyomta rá a bélyegét, Mindszenty József, aki fiatal papként 1917-ben került Zalaegerszegre a Túr gimnáziumba, majd 1919-ben a város plébánosa lett és egészen 1944-ig püspökké, majd hercegprímássá választásáig Zalaegerszegen élt és dolgozott. Neki köszönhető egy középiskola, neki köszönhető a zárda, neki köszönhető az olajipari templom.

A XX. század második felétől – részben a területi átcsatolások következtében – a város erőteljes iparosítása indult meg, melynek következtében kisvárosból jelentős középvárossá, ma-

gyarországi viszonylatban nagyvárossá fejlődött Zalaegerszeg, annak minden pozitívumával és negatívumával együtt.

Az 1930-as évek állandó szlogenje az volt, hogy: „gondunkat-bajunkat akasszuk a szegre, gyerünk a virágos Zalaegerszegre!”. Valóban virágos a város most is, ha nem is annyira, mint ahogy lakói igazából szeretnék, de azért a legnagyobb zöld felület a nagyvárosok közül talán éppen Zalaegerszegen van, és ennek őrzése valamennyiünknek érdeke. Komoly feladatot jelent a történelmi múlt ápolása, a városhoz való kötődés erősítése, amelynek Zalaegerszeg város 750 éves évfordulója kapcsán számtalan jelét láthatták. Azt gondolom, Önöknek nem is kell mondani milyen értékeket hordozunk, és milyen fontos feladat számunkra az, hogy ezer év nemzedékeinek erőfeszítéseit, álmait megvalósítsuk. Ennek érdekében az elmúlt időszakban is sokat tettek az itt élők, és a ma kezdődő tanácskozás is muníciót ad számunkra ahhoz, hogy ezt a munkát tovább vigyük, és megfeleljünk majd az utókor elvárásainak.

Befejezésül a legnagyobb magyar, Széchenyi István gondolatát idézem: „az emberi nemnek hivatása nem a rontás, pusztítás, megsemmisítés, hanem, hogy alkosson, teremtsen, munkálkodjon”. Köszönöm a figyelmet, jó tanácskozást kívánok, és őszintén remélem, hogy minél többet sikerül megnézni ebből a szívünkhöz oly közel álló megyéből és városból.